

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Філологічний факультет

Кафедра історії та культури української мови

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан

філологічного факультету

проф. Борис БУНЧУК

«12» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Вступ до спеціальності»

обов'язкова

Освітньо-професійна програма “Українська мова та література”

Спеціальність 014 Середня освіта

Галузь знань 01 Освіта

Рівень вищої освіти перший бакалаврський

Філологічний факультет

Мова навчання

українська

Чернівці 2024 рік

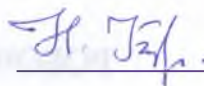
Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Українська мова та література» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, що затверджена Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (протокол № 9 від 26 червня 2024 р.).

Розробник: д. філол. н., проф. Наталія КОЛЕСНИК

Викладач: д. філол. н., проф. Наталія КОЛЕСНИК

Погоджено з гарантом ОП і затверджено
на засіданні кафедри історії та культури української мови
Протокол № 1 від 12 серпня 2024 року

Завідувач кафедри історії
та культури української мови

Наталія КОЛЕСНИК

Схвалено методичною радою філологічного факультету

Протокол № 1 від 12 серпня 2024 року

Голова методичної ради
філологічного факультету

Алла АНТОФІЙЧУК

Мета та завдання навчальної дисципліни: ознайомити здобувачів освіти з історією та особливостями системи вищої освіти України, етапами становлення ЧНУ, сутністю та особливостями Болонського процесу, кредитно-модульною системою організації навчального процесу, методами і прийомами роботи з інформацією у системі moodle, ресурсами мережі Інтернет; прищепити навички самостійного й ефективного навчання в університеті з урахуванням глобалізаційних освітніх процесів; розвивати професійне мислення студентів, формувати у них навички освітянина ХХІ століття, які дадуть можливість успішно себе реалізувати в умовах НУШ та сприяти їхньому професійному самовизначенню.

Пререквізити. Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях, здобутих під час опанування шкільних курсів української мови та української літератури.

Результати навчання.

Навчальна дисципліна „Вступ до спеціальності” спрямована на забезпечення та засвоєння таких **загальних і спеціальних компетентностей:**

Загальні:

ЗК 1. Здатність вільно і грамотно здійснювати усну та письмову комунікацію українською мовою.

ЗК 9. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній діяльності, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел з дотриманням етично-правових норм, здійснювати і презентувати власне дослідження.

Фахові:

ФК 3. Здатність брати участь у різних формах наукової комунікації, вести діалог та підтримувати дискусію з фахових питань.

ФК 15. Здатність розуміти зміст нормативних документів, які регламентують освітній процес, зміст і принципи побудови навчальних програм, підручників та навчальних посібників з української мови і літератури, підбирати навчально-методичні матеріали для проведення занять.

ФК 18. Здатність дотримувати норм професійної етики та принципів академічної доброчесності.

У результаті засвоєння змісту навчальної дисципліни студент має набути таких **програмних результатів навчання:**

ПРН 3. Критично й творчо мислити, генерувати нові ідеї, виявляти ініціативу та підприємливість, застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ПРН 19. Знати законодавчі вимоги щодо змісту загальної середньої освіти відповідного рівня та форм організації освітнього процесу.

ПРН 25. Систематично підвищувати рівень своєї професійної діяльності, продуктивно організовувати процес самонавчання та самовдосконалення.

Опис навчальної дисципліни

Загальна інформація про розподіл годин

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1	3	90	16		14		56	4	залік
Заочна	1	1	3	90	4		4		78	4	залік

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб.	інд. р.		л	п	лаб.	інд. с.р.

	0						0					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Історія розвитку університетської освіти.												
Тема 1.1. ЧНУ – один із найпрестижніших класичних закладів вищої освіти України.	8	4	-	-	-	4	5	2	1	-	-	2
Тема 1.2. Історія виникнення університетів в Європі. Сучасні світові моделі університетської освіти.	6	-	2			4			1			4
Тема 1.3. Історія виникнення закладів вищої освіти в Україні. Основні пріоритети розвитку освіти в Україні, педагогічної зокрема: від минулого до сучасності.	6	-	2			4			1			4
Тема 1.4. Система вищої освіти України в контексті Болонського процесу.	8	2	2			4						2
Разом за ЗМ 1	28	6	6	-	-	16	15	1	1	-	1	12
Змістовий модуль 2. Структура та організація роботи ЧНУ імені Юрія Федьковича												
Тема 2.1. Освітньо-професійна програма. Знайомство з науковими школами та напрямками роботи кафедр факультету. Студентські наукові гуртки.	8	2	2	-	-	4	5	2	-	-	1	14

Тема 2.2. Організація навчального процесу в ЧНУ.	4	2	-	-	--	4	5	2	-	-	1	14
Тема 2.3. Студент ЧНУ як об'єкт і суб'єкт навчання. Права та обов'язки студента закладу вищої освіти.	2	-	2			4						
Тема 2.4. Інформаційні ресурси ЧНУ. Робота з інтернет-ресурсами під час навчання.	7	2	-			4						10
Тема 2.5. Бібліотека ЧНУ: історія заснування, структура й фонди.	12	2	-	-	-	8	9	-	-	-	-	12
Тема 2.6. Студентське самоврядування як система консультативно-дорадчих органів управління університетом.	12	2	-	-		8	12	-	1	-	-	11
Тема 2.7. Відомі педагоги-філологи, випускники ЧНУ. Реалізація нових державних освітніх стандартів в умовах реформи «Нова українська школа».	18	-	4	-	4	8	10	-	1	-	-	19
Разом за ЗМ 2	64	10	8	-	4	40	75	3	3	-	3	66
Усього годин	90	16	14	-	4	56	90	4	4	-	4	78

Тематика лекційних занять з переліком питань

№ теми	Назва теми
1.1	ЧНУ – один із найпрестижніших класичних закладів вищої освіти України <i>ПЛАН</i> З історії становлення системи вищої освіти на Буковині. Витоки і шляхи розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Резиденція митрополитів Буковини і Далмації як пам'ятка архітектури, внесена до списку Світової спадщини (екскурсія). Історія виникнення філологічного факультету.
1.4	Система вищої освіти України в контексті Болонського процесу <i>ПЛАН</i> Засади реформування системи вищої освіти України відповідно до вихідних положень Болонської декларації. Сучасна університетська освіта в контексті Болонського процесу. Переваги і недоліки. Форми організації навчання студента і система оцінювання знань.
2.1	Освітньо-професійна програма. <i>ПЛАН</i> Мета й загальна характеристика ОПП „Українська мова та література” зі спеціальності 014 Середня освіта. Вимоги до обсягу, змісту й рівня освітньої та професійної підготовки бакалавра за напрямом підготовки. Ресурсне забезпечення реалізації ОПП.
2.2	Організація навчального процесу в ЧНУ. <i>ПЛАН</i> Структурні підрозділи університету, регламент. Форми навчання у закладі вищої освіти. Форми організації навчального процесу в ЧНУ. Види навчальних занять. Самостійна робота студента, його саморозвиток. Основні документи з організації навчального процесу в ЧНУ.
2.4	Інформаційні ресурси ЧНУ. <i>ПЛАН</i> Значення всесвітньої павутини у житті людини. Електронні ресурси університету. Комп'ютерна грамотність студента – запорука успішного навчання та майбутньої професійної діяльності вчителя, філолога. Робота з інтернет-ресурсами під час навчання.

2.5	Бібліотека ЧНУ: історія заснування, структура й фонди. ПЛАН З історії заснування бібліотеки ЧНУ. Структура і фонди бібліотеки. Правила користування бібліотечними фондами, зокрема довідково-інформаційними. Тематичний пошук інформації в бібліотеці.
2.6	Студентське самоврядування як система консультативно-дорадчих органів управління університетом. ПЛАН Основні завдання органів студентського самоврядування. Відділи студентського парламенту. Конференція студентів університету. Студентська рада. Напрями роботи. Основні завдання, функції і напрями діяльності студентської профспілки.

Тематика семінарських занять з переліком питань

№ з/п	Назва теми
1.2.	Історія виникнення університетів в Європі. Світові концептуальні моделі університетської освіти. <i>Вид роботи: бесіда, обговорення рефератів, презентація виконаних завдань, дискусія.</i> 1. Виникнення перших університетів у Західній Європі (запитання і відповіді, бесіда). 2. Найстаріші університети Європи: причини виникнення, особливості організаційної структури, основні напрями діяльності, стосунки/відносини між викладачами і студентами (студенти виголошують заздалегідь підготовані реферати з використанням презентацій). 3. Прослухавши виголошені реферати, студенти висловлюють власне бачення проблеми «Сильні та слабкі сторони тогочасного навчання». 4. Історія виникнення студентського гімну «Gaudeamus» (виступ у супроводі презентації). 5. Характерні риси сучасної університетської освіти.
1.3	Історія виникнення закладів вищої освіти в Україні. Основні

	пріоритети розвитку освіти в Україні, педагогічної зокрема: від минулого до сучасності. <i>Вид роботи: бесіда, обговорення рефератів, презентація виконаних завдань, дискусія.</i> 1. Вплив українців-випускників, викладачів західноєвропейських університетів на заснування вищих шкіл в Україні. 2. Передумови появи братств в Україні у XV ст., характерні ознаки братських шкіл, їх значення для становлення тогочасної системи освіти. 3. Острозька академія (1576): історія заснування, освітня та наукова діяльність, видатні випускники. 4. Києво-Могилянська академія (1632): історія заснування, освітня та наукова діяльність, видатні випускники. 5. Львівський університет (1661/1784): минуле і сучасне. 6. Університети на території підросійської України в XIX ст.: Харківський (1805), Київський (1834), Одеський (1865). Причини їх заснування, освітня та наукова діяльність, видатні випускники. 7. Ніжинська гімназія вищих наук (1820): видатні випускники.
1.4	Система вищої освіти України: форми організації навчання студента і система оцінювання знань. Болонський процес. <i>Вид роботи: бесіда, дискусія, обговорення повідомлень та презентацій, що їх супроводжували.</i> 1. Основні напрями розвитку та реформування сучасної системи вищої освіти України. 2. Суть і мета Болонського процесу. 3. Особливості кредитно-модульної системи організації навчання, її принципи та основні завдання. 4. Національна система оцінювання та шкала оцінювання ECTS (Європейська кредитно-трансферна система).
2.1	Знайомство з науковими школами та напрямками роботи кафедр факультету. Студентські наукові гуртки. <i>Вид роботи: бесіда, обговорення рефератів, презентація виконаних завдань.</i> 1. З історії заснування кафедри русинської мови і літератури на філософському факультеті в Чернівецькому університеті Франца Йосифа. 2. Видатні філологи – викладачі університету 1875-1918 років. 3. Кафедра історії та культури української мови в постатях. 4. Кафедра сучасної української мови в постатях. 5. Кафедра української літератури в постатях.

	6. Наукові гуртки та творчі студії філологічного факультету.
2.3	Студент ЧНУ як об'єкт і суб'єкт навчання. Права та обов'язки студента закладу вищої освіти. <i>Вид роботи: бесіда, диспут, обговорення повідомлень, презентацій.</i> 1. Основні засади й принципи організації освітньої діяльності ЧНУ. 2. Навчальний план підготовки бакалавра: структура й перелік дисциплін. 3. Система оцінювання навчальних досягнень та організація навчання студента на бакалавраті. 4. Контроль успішності бакалавра та його освітньо-кваліфікаційна характеристика. 5. Засади ефективного розвитку особистості майбутнього вчителя, філолога. 6. Професіограма як орієнтир для визначення придатності студента до майбутньої професійної діяльності.
2.4	Робота з інтернет-ресурсами під час навчання. <i>Вид роботи: бесіда, презентація, повідомлення.</i> 1. Інтернет як довідково-інформаційна система: можливості використання, переваги й недоліки. 2. Сайти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича: структура, наповнюваність. 3. Детальний опис та алгоритм роботи в системі Moodle. 4. Сучасні інтернет-ресурси – необхідний компонент роботи вчителя: практичний аспект.
2.7	Відомі педагоги-філологи – випускники ЧНУ. Реалізація нових державних освітніх стандартів в умовах реформи „Нова українська школа”. <i>Вид роботи: бесіда, дискусія, обговорення рефератів, презентація виконаних завдань.</i> 1. Зустріч офлайн/онлайн з учителями української мови і літератури, випускниками ЧНУ, стейкхолдерами ОПП «Українська мова та література», спец.014 «Середня освіта», перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. 2. Усні повідомлення про відомих учителів української мови і літератури, випускників ЧНУ.

3. Талановитий учитель – ключ до успіху шкільної реформи.

Завдання для самостійної роботи студентів

Самостійна робота здобувачів освіти під час вивчення освітнього компонента “Вступ до спеціальності” складається з різних видів робіт:

- підготовка до семінарських занять;
- самостійне поглиблене опрацювання тем освітнього компонента згідно з навчально-тематичним планом;
- підготовка есе, повідомлень; презентація виконаних завдань.

№	Назва теми	Кількість годин
1.1	Витоки і шляхи розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. <i>Прочитати і законспектувати інформацію про історію заснування та розвиток філологічних студій в Чернівецькому університеті (Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича – 145: колективна монографія / гол.ред. Р. Петришин. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т, 2020. С. 13, 45-51, 63, 67, 167, 171, 338, 341, 343).</i>	4
1.2	Історія виникнення університетів в Європі. <i>Підготувати презентацію на одну із тем (за вибором).</i>	4
1.3	Історія виникнення університетів в Україні. <i>Підготувати презентацію на одну із тем (за вибором).</i>	4
1.4	Система вищої освіти України: форми організації навчання студента і система оцінювання знань. <i>Вивчити співвідношення шкали оцінювання ЄКТС (Європейської кредитно-трансферної системи) і шкали національної системи оцінювання.</i>	4
2.1	Освітньо-професійна програма за напрямом підготовки. Знайомство з науковими школами та напрямами роботи викладачів кафедр факультету. Основні наукові доробки за	4

	останні 10 років. Студентські наукові гуртки. <i>Познайомитися на сайті філологічного факультету із ОПП „Українська мова та література” зі спеціальності 014 Середня освіта. Опрацювати на сайтах кафедр філологічного факультету інформацію про наукові досягнення викладачів та роботу студентських наукових гуртків.</i>	
2.2	Структурні підрозділи університету. Регламент університету. Основні документи з організації навчального процесу. <i>Опрацювати інформацію про організацію навчального процесу в ЧНУ за Нормативним інструментарієм забезпечення якості освітньої діяльності в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича : зб. нормативних документів, 2021. С. 99-151).</i>	4
2.3	Студент ЧНУ як об’єкт і суб’єкт навчання. Права та обов’язки студента закладу вищої освіти. <i>Сформулювати сукупність вимог до професії вчителя. Назвати необхідні знання, вміння, навички, особисті якості, умови праці та вимоги до фізичного або психологічного стану. Деталізувати основні характеристики, провести оцінку відповідності уявної людини посаді вчителя.</i>	4
2.4	Інформаційні ресурси ЧНУ. Робота з інтернет ресурсами під час навчання. Комп’ютерна грамотність студента – запорука успішного навчання та майбутньої професійної діяльності вчителя. <i>Запропонувати власний алгоритм поєднання інноваційних і традиційних технологій для успішного навчання.</i>	4
2.5	Структура бібліотеки. Фонди бібліотеки. Правила користування бібліотечними фондами. Правила користування довідково-інформаційними фондами бібліотеки. Тематичний пошук інформації в бібліотеці. <i>Здійснити тематичний пошук інформації в бібліотеці ЧНУ і розповісти про труднощі, з якими стикається першокурсник під час такої роботи.</i>	8
2.6	Студентське самоврядування як систематизоване об’єднання консультативно-дорадчих органів управління університетом. Основні завдання органів студентського	8

	самоврядування. <i>Обрати один із відділів студентського парламенту та підготувати презентацію про його роботу впродовж останнього року діяльності.</i>	
2.7	Підготовка доповіді про відомих учителів-філологів, випускників ЧНУ. <i>Підготувати есе про відомого педагога, випускника або викладача ЧНУ.</i>	8

Контроль виконання та оцінювання завдань, винесених на самостійне опрацювання, проводимо в процесі вивчення тем кожного змістового модуля.

Методи навчання

Навчання здійснюється під час лекційних і семінарських занять, самостійної позааудиторної роботи з використанням сучасних інформаційних технологій навчання, консультацій з викладачами. У роботі використовуємо словесні, наочні та практичні методи навчання, зокрема: лекцію, пояснення, розповідь, бесіду, спостереження, ілюстрацію, демонстрацію, практичні завдання. Залежно від типу пізнавальної діяльності, застосовуємо методи інформаційно-рецептивний (розвиток уваги), репродуктивний (закріплення знань, формування вмінь та навичок, розвиток пам'яті, мовлення), проблемний (розвиваємо логічне мислення, формуємо інтерес до навчальної роботи), евристичний (формуємо вміння самостійно здобувати знання, сприяємо розвитку логічного мислення, виховуємо інтерес до науково-пошукової діяльності), дослідний (розвиток здібності до творчої діяльності).

До форм і методів мають відношення проблемні й оглядові лекції із застосуванням комп'ютерної техніки, активні семінарські заняття тощо.

Система контролю та оцінювання

Контрольні заходи передбачають поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять та має на меті перевірити рівень підготовленості студента, а також контролювати результати самостійної роботи студентів та рівень виконання індивідуальних завдань (написання та виголошення рефератів, підготовку презентацій). Передбачено такі методи поточного контролю:

- опитування на семінарських заняттях для перевірки результатів опрацювання лекційного матеріалу; перевірка самостійної роботи;
- проведення індивідуальних консультацій як для окремих студентів, так і груп студентів;

Оцінюючи знання студентів під час семінарських занять, викладач послуговується такими критеріями:

- рівень розуміння, ступінь засвоєння теоретичних понять та фактичного матеріалу;
- обізнаність з основною та додатковою літературою до теми;
- уміння логічно, послідовно викладати матеріал;
- уміння узагальнювати інформацію під час виступів в аудиторії;
- загальна грамотність, логічність і чіткість відповіді.

Формами поточного контролю є індивідуальна та фронтальна перевірка, формою підсумкового контролю є **залік**.

Розподіл балів

ЗМ 1 (20 балів)				ЗМ 2 (40 балів)							Підсумковий контроль (залік)	Сума
T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	40	100
4	5	5	6	5	5	6	6	6	6	6		

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Зараховано / 90 -100 балів / А

- виконання всіх обов'язкових та вибірових завдань;
- відмінне орієнтування в питаннях організації навчального процесу в системі вищої освіти;
- демонструвати відмінні знання історії становлення університетської освіти в Європі та в Україні;
- грамотне користування інформаційними ресурсами бібліотеки університету в електронному і паперових варіантах, уміння вправно працювати з використанням комп'ютерних технологій;
- зразкове знання основних наукових досягнень видатних українських мовознавців та педагогів-філологів, випускників та працівників ЧНУ;
- висока культура мовлення, забезпечена дотриманням фонетичних, лексичних, граматичних і стилістичних норм української мови;
- багатий словниковий запас;

- послідовний виклад матеріалу з логічними висновками в кінці відповіді;
- можлива одна неточність у викладі матеріалу, яка не впливає на правильність висновків.

Зараховано / 80-89 балів / В

- виконання всіх обов'язкових завдань;
- добре орієнтування в питаннях організації навчального процесу в системі вищої освіти;
- демонструвати добрі знання історії становлення університетської освіти в Європі та в Україні;
- грамотне користування інформаційними ресурсами бібліотеки університету в електронному і паперових варіантах, уміння вправно працювати з використанням комп'ютерних технологій;
- добрі знання основних наукових досягнень видатних українських мовознавців та педагогів-філологів, випускників та працівників ЧНУ;
- висока культура мовлення, забезпечена дотриманням фонетичних, лексичних, граматичних і стилістичних норм української мови;
- багатий словниковий запас;
- послідовний виклад матеріалу з логічними висновками в кінці відповіді;
- можливі дві неточності у викладі матеріалу, які не впливають на загальний добрий рівень відповіді.

Зараховано / 70-79 балів / С

- виконання всіх обов'язкових завдань;
- добре орієнтування в питаннях організації навчального процесу в системі вищої освіти;
- демонструвати добрі знання історії становлення університетської освіти в Європі та в Україні;
- достатнє користування інформаційними ресурсами бібліотеки університету в електронному і паперових варіантах, уміння грамотно працювати з використанням комп'ютерних технологій;
- знання основних наукових досягнень видатних українських мовознавців та педагогів-філологів, випускників та працівників ЧНУ;
- добра культура мовлення, забезпечена дотриманням фонетичних, лексичних, граматичних і стилістичних норм української мови;
- добрий словниковий запас;
- послідовний виклад матеріалу з логічними висновками в кінці відповіді;
- можливі три-чотири неточності у викладі матеріалу, які істотно не впливають на загальний добрий рівень відповіді.

Зараховано / 60 - 69 балів / D

- виконання 70% обов'язкових завдань;

- часткове орієнтування в питаннях організації навчального процесу в системі вищої освіти;
- демонструвати поверхові знання історії становлення університетської освіти в Європі та в Україні;
- добре користування інформаційними ресурсами бібліотеки університету в електронному і паперових варіантах, уміння працювати з використанням комп'ютерних технологій;
- часткове знання основних наукових досягнень видатних українських мовознавців та педагогів-філологів, випускників та працівників ЧНУ;
- часте відхилення від фонетичних, лексичних, граматичних і стилістичних норм української мови;
- бідний словниковий запас;
- часто непослідовний виклад матеріалу з поверховими висновками в кінці відповіді;
- можливі п'ять і більше неточностей у викладі матеріалу.

Зараховано / 50 - 59 балів / E

- виконання 50% обов'язкових завдань;
- задовільне орієнтування в питаннях організації навчального процесу в системі вищої освіти;
- демонструвати достатні знання історії становлення університетської освіти в Європі та в Україні;
- задовільне користування інформаційними ресурсами бібліотеки університету в електронному і паперових варіантах, уміння працювати з використанням комп'ютерних технологій;
- задовільне знання основних наукових досягнень видатних українських мовознавців та педагогів-філологів, випускників та працівників ЧНУ;
- досить часте відхилення від фонетичних, лексичних, граматичних і стилістичних норм української мови;
- бідний словниковий запас;
- непослідовний виклад матеріалу нерідко з поверховими висновками в кінці відповіді;
- можливі істотні неточності у викладі матеріалу.

Незараховано / 35 - 49 балів / FX

- невиконання 50% обов'язкових завдань;
- незадовільне орієнтування в питаннях організації навчального процесу в системі вищої освіти;
- демонструвати незадовільні знання історії становлення університетської освіти в Європі та в Україні;

- неграмотне користування інформаційними ресурсами бібліотеки університету в електронному і паперових варіантах, задовільне уміння працювати з використанням комп'ютерних технологій;
- незадовільне знання основних наукових досягнень видатних українських мовознавців та педагогів-філологів, випускників та працівників ЧНУ;
- обмежене володіння нормами сучасної української літературної мови.
- досить бідний словниковий запас;
- невміння викласти думку та зробити висновки.

Незараховано / 0 - 34 балів / F

- виконання 30 % обов'язкових завдань;
- невміння розкрити основний зміст завдання;
- нездатність формулювати висновки;
- відсутність елементарних знань з історії становлення університетської освіти в Європі та в Україні, питань організації навчального процесу в системі вищої освіти;
- слабе володіння нормами сучасної української літературної мови.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

100-бальна шкала	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Пояснення за розширеною шкалою
90-100	Зараховано	A	відмінно
80-89		B	дуже добре
70-79		C	добре
60-69		D	задовільно
50-59		E	достатньо
35-49	Незараховано	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34		F	незадовільно з обов'язковим самостійним

			повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання
--	--	--	--

Критерії оцінювання рефератів та доповідей

Оцінювання реферату відбувається з урахуванням трьох параметрів: 1) обсяг; 2) якість написання; 3) якість виголошеної на його основі доповіді.

Оцінка „*відмінно*” ставиться за реферат, який має обсяг 6-8 або більше друкованих (рукописних) сторінок; проблема, яку в ньому розглянуто, викладена повно, послідовно, логічно, студент демонструє самостійність думок, міркувань, суджень; список використаної наукової літератури нараховує 5-6 джерел, відповідає сучасним правилам оформлення бібліографії; виголошення доповіді відповідає всім правилам риторики; доповідач відповідає на запитання змістовно, логічно, лаконічно. Оцінка „*добре*” ставиться за реферат, який має обсяг до 8-10 сторінок; тема реферату викладена доволі повно, але є певні недоліки у логіці викладу; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки; виголошення доповіді відповідає всім правилам риторики, але може мати поодинокі огріхи (неправильне наголошування, або темп мовлення, або часом невідповідне інтонування тощо); студент не завжди, відповідаючи на запитання, демонструє вичерпне володіння обраною темою. Оцінка „*задовільно*” ставиться, коли зміст реферату відповідає обраній темі, але його обсяг є недостатнім для викладення обраної проблеми і тому її розглянуто поверхово; у бібліографічному списку менше чотирьох наукових джерел і є помилки в технічному оформленні реферату.

Критерії оцінювання есе

Мета написання *есе* полягає в перевірці успішності засвоєння студентами проблем та категоріального апарату мовознавства, уміння використовувати отримані теоретичні знання для критичного аналізу лінгвістичних явищ і процесів, що відбуваються в суспільстві, та їх екстраполявання на майбутній фах.

В *есе* повинні бути висвітлені наступні питання: теоретичний зміст проблеми з точки зору різних підходів; соціальний зміст проблеми, що пояснює посилену увагу до неї в сучасному освітянському просторі, або, навпаки, відсутність такої уваги; перспективи вирішення проблеми.

Оцінка „*відмінно*” ставиться за *есе*, у якому проблему розглянуто різнобічно, послідовно, критично, з урахуванням важливості її висвітлення на уроках української мови в закладах загальної середньої освіти. Оцінка

„добре” ставиться за *есе*, у якому проблему розглянуто різнобічно послідовно, критично, але допущено певні помилки або неточності під час критичного аналізу. Оцінка „задовільно” ставиться за *есе*, у якому проблема розглянута поверхово; під час викладу студент не продемонстрував власного бачення проблеми; його судженням і міркуванням бракує самостійності, оригінальності.

Критерії оцінювання презентацій

Електронна презентація (лат. praesento – передаю, англ. presentation – подання, вистава) наукового тексту – спосіб подання наукової інформації за допомогою мультимедіа-можливостей (зображення, звуку, відео), набір картинок-слайдів на певну тему, які сприяють зоровому, слуховому, кінестетичному сприйняттю інформації.

Мета презентації – поглибити сприйняття інформації, залучити реципієнта до активного її засвоєння; підвищити інформативність та ефективність повідомлення; формувати в студентів навички аналізу матеріалу та публічного представлення результатів дослідження.

Оцінювання презентації за наслідками її створення та представлення (виступу).

Оцінка „відмінно” ставиться за презентацію, яка відповідає змісту темі дослідження; хід дослідження представлений точно і логічно; тему розкрито повно й різнобічно; інформація ретельно структурована: заголовки лаконічні, використано таблиці, діаграми, схеми й ілюстрації; дотримані всі вимоги щодо технічного й естетичного оформлення роботи й орфографічного стандарту, графіка органічно доповнює текст; наявні електронний (на зовнішньому носіїві CD-RW або DVD-RW) та роздрукований кольоровий роздавальний матеріал презентації.

Оцінка „добре” виставляється за наявності незначних недоліків у виконанні презентації та її оформленні.

Оцінка „задовільно” виставляється за наявності суттєвих недоліків у виконанні презентації, окремих недоліків у її оформленні.

Оцінка „незадовільно” виставляється через повну невідповідність вимогам щодо обсягу (12-18 слайдів (powerpoint), оформлення та викладу змісту презентації.

Більш детально щодо вимог до створення й оформлення презентацій див. за посиланнями: <https://studfile.net/preview/2496154/page:47/>

Перелік питань для самоконтролю навчальних досягнень студентів

1. Сформулюйте місію ЧНУ.

2. Назвіть принципи розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.
3. Які ви знаєте форми навчання в університеті?
4. Який із видів занять передбачає проведення експериментів і дослідів під керівництвом викладача?
5. Який із видів занять передбачає засвоєння теоретичного матеріалу?
6. Який із видів занять передбачає дискусію за попередньо визначеними проблемами?
7. Коли здійснюється поточний контроль?
8. Назвіть основні види контролю результатів навчання здобувачів.
9. Назвіть максимально можливу кількість підсумкових оцінювань у семестрі.
10. Як розраховують підсумковий рейтинг?
11. Дайте визначення поняттю “вища освіта”.
12. Назвіть рік офіційного початку Болонського процесу.
13. Дайте визначення поняттю “Європейська кредитно-трансферна система”.
14. Назвіть освітні рівні вищої освіти.
15. Дайте визначення поняттю “рейтинг успішності”.
16. Дайте визначення поняттю “модуль у межах Європейської кредитно-трансферної системи”.
17. Поясніть поняття “європейська інтеграція в освіті”.

Перелік питань для підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Назвіть найстаріші європейські університети та поясніть, чому найкоротшою характеристикою середньовічної освіти можна вважати вираз «*Навчаючись – вчися!*»
2. Які суспільні процеси стали поштовхом до виникнення університетів?
3. Якою мовою відбувалося навчання, чи було це прогресивним кроком, якщо так, то чому?
4. Назвіть факультети середньовічного університету, опишіть особливості навчання на них.
5. Назвіть права та обов’язки тогочасних викладача і студента.
6. Обміркуйте та дайте відповідь на запитання: що єднає середньовічні й сучасні університети?
7. Назвіть характерні риси сучасної університетської освіти.
8. Назвіть відомих вам українців-випускників, викладачів західно-європейських університетів, оцініть їхній вплив на заснування вищих шкіл та розвиток науки в Україні.
9. Поміркуйте над тим, що сприяло інтеграції українців у загально-європейський освітній простір.

10. Назвіть найстаріші українські заклади вищої освіти та поясніть, що спричинило їх виникнення.
11. Якою мовою/мовами відбувалося тогочасне навчання і чому?
12. Чи відповідала структура, рівні навчання, програми українських закладів вищої освіти вимогам середньовічної європейської освіти?
13. Назвіть переваги й недоліки української освіти XVI - XIX ст.
14. Обміркуйте відповідь на запитання: що єднає українські середньовічні й сучасні університети?
15. Сформулюйте основні завдання реформування сучасної системи вищої освіти України.
16. Назвіть основні причини, які спонукали країни Євросоюзу до формування єдиного європейського простору вищої освіти.
17. Розкрийте мету Болонського процесу.
18. Назвіть переваги спільної зони європейської вищої освіти.
19. Охарактеризуйте особливості кредитно-модульної системи організації навчання: назвіть переваги і можливі недоліки.
20. Поясніть співвідношення шкали оцінювання ECTS (Європейської кредитно-трансферної системи) і шкали національної системи оцінювання.
21. Назвіть прізвища викладачів, науковців, які заснували філологічні студії в нашому університеті й посприяли їхній розбудові.
22. Назвіть відомих вам філологів, викладачів Чернівецького університету 1875-1918 років, оцініть їх вплив на розвиток філологічної науки в Україні.
23. Назвіть відомих вам філологів, викладачів Чернівецького університету так званого «радянського періоду», оцініть їх вплив на розвиток філологічної науки в Україні.
24. Схарактеризуйте нинішні напрями наукових пошуків викладачів трьох філологічних кафедр факультету.
25. Перерахуйте та охарактеризуйте наукові гуртки й творчі студії філологічного факультету. Який із названих гуртків чи студій ви б обрали і чому?
26. Обміркуйте, як участь у науковому гуртку чи студії вплине на ваш саморозвиток і професійне самовизначення?
27. Назвіть основні засади й принципи організації освітньої діяльності ЧНУ. На основі яких законів та нормативно-правових актів розроблене *Положення про організацію освітнього процесу* в нашому університеті?
28. Наведіть перелік основних рис організації освітньої діяльності університету.
29. Перерахуйте всіх учасників освітнього процесу, дайте коротку характеристику всіх категорій здобувачів вищої освіти.
30. Укажіть права студента ЧНУ. Доповніть перелік на свій розсуд.
31. Назвіть обов'язки студента ЧНУ. Доповніть перелік на свій розсуд.
32. Поясніть, що таке професіограма. Чи існують методики визначення придатності студента до майбутньої професійної діяльності?

33. Запропонуйте власне бачення шляхів розвитку особистості майбутнього вчителя, філолога.
34. Схарактеризуйте мережу Інтернет як важливий інструмент для отримання знань та розвитку професійних навичок.
35. Назвіть її переваги. Назвіть основні сайти, які ви вже використовуєте для навчальної діяльності.
36. Опишіть алгоритм поєднання інноваційних і традиційних технологій для успішного навчання.
37. Обґрунтуйте доцільність та ефективність використання платформи Moodle під час навчання.
38. Оцініть можливість використання інформації із сайтів ЧНУ для підвищення ефективності навчання.
39. Завдяки яким змінам нова концепція середньої освіти здатна забезпечити універсальний та рівний доступ до якісної освіти?
40. Назвіть переваги та недоліки НУШ з позиції колишнього учня і майбутнього вчителя.
41. Якими якостями має володіти вчитель в умовах шкільної реформи?

Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти у системі формальної освіти)» (протокол №4 від 28 березня 2022 року) (<https://www.chnu.edu.ua/media/Zaykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>) у процесі вивчення дисципліни здобувачу освіти може бути зараховано до 25% балів, отриманих за результатами неформальної та/ або інформальної освіти з проблем, що відповідають тематиці курсу.

Рекомендована література

Основна

1. Вступ до спеціальності: навч.-метод. рекомендації до семінарських занять. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 48 с.
2. Ільченко А. М., Шейко С. В. Вища освіта і Болонський процес : навчально-методичний посібник. Полтава : РВВ ПДАА, 2014. 316 с
3. Нормативний інструментарій забезпечення якості освітньої діяльності в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича : зб. нормативних документів / упоряд. : Р. І. Петришин, В. О. Балух, М. Г. Іванчук, Я. Д. Гарабазів та ін. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. С. 99-151.
4. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича – 145: колективна монографія / гол.ред. Р. Петришин. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т, 2020. С. 13, 45-51, 63, 67, 167, 171, 338, 341, 343.

Допоміжна

1. Авраменко О. 100 експрес-уроків української : у 2 ч. Київ : Книголав, 2016-2017.
2. Близнюк Т. Цифрові інструменти для онлайн і офлайн навчання: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2021. С. 51-61.
3. Береза Т. А. Слова, що нас збагачують: слова вишуканої української мови. Львів : Априорі, 2016. 382 с.
4. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні / за заг. ред. В. Г. Кременя. Київ : Педагогічна думка, 2016. С. 4-192.
5. Струганець Л. Мовнокомунікативна компетентність учителя-лідера: навч. посіб. Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2016. 40 с.
6. Сходинки зростання : практикум до навч. посіб. „Я – студент” / Огнев’юк В. О., Жильцов О. Б., Морзе Н. В. та ін. ; за заг. ред. Огнев’юка В. О. Київ : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2022. 84 с.
7. Трибулькевич К. Г. Розвиток студентського самоврядування у вищих навчальних закладах України (1917–2010pp.): монографія. Одеса, 2016.

Інформаційні ресурси

1. Закон України про освіту. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 01.10.2020).
2. Закон України про охорону здоров’я. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2801-12> (дата звернення: 03.10.2020).
3. Климова К. Я. Мовна норма і культура мовлення студентів. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : Педагогіка і психологія*. 2011. № 35. С. 231–234. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzvdpu_pp_2011_35_53 (дата звернення: 01.10.2020).
4. Конвенція про права дитини. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_021 (дата звернення: 01.09.2020).

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного

плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahiat-2023plusdodatky-31102023.pdf>